

“ అ ది పి ర్వ్ త్తు ” - విష్ విష్ణున సర్వాహ్నమ్

॥ బిష్ణుష్ట్వర భ్విష్ట్మ్ ॥

షృంగరధరం విష్ణుం షణితర్షం చతుర్ష్ణసమ్ ।
తృప్తస్తవదసం భ్విష్మేతి సర్వవిష్ణోతషింతయే ॥

॥ శ్రీనివిస భ్విష్ట్మ్ ॥

సతుష్టుష్టుం మతోదేవ నీరియం కృపానిధి ।
పాతా తతిం భృజిత్తైష భృక్తింధో దయానిధి ॥

॥ మహాభారత త్రీవం ఫలమ్ ॥

దైపాయనేష్ట తుం జాపుతములుమేయం । తుంయం తవితుతుధ పాతతురం జితం చ ।
యే భారతం సమానిగచ్ఛతి లేచ్చుతోనం । కిం తప్త తుంగ్జురజ్ఞైరభుషిష్మేన్ ॥

॥ అధి పింకెల్సః ॥

లేమదాదివరాహాక్షీతే, విరాజమంగస్య, దేవదేవిశత్తుమస్య, జగద్రుక్జణార్, మహతీర్షస్య, శ్రీమదబులాండకిసిచి
బ్రహ్మండగాయకస్య, శ్రీవేష్టుబేశ్వరస్యామిగం, అసుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆధివ్యాధి,
గివ్యత్తిద్వారా, ఆయురార్థైశ్వరాభ్యాష్టుధృత్రం, విషువికాల్మిజనిత, సమ్ర, దుష్ట్భావ గివారజార్,
సర్వారిష్ట, గివ్యత్తిద్వారా, సకలత్రేయాంబవ్యధృత్రం, ధర్మార్, కామమొక్కాల్య, చతుర్వ్యధ,
పురుషార్థ ఫల సిద్ధుర్థం, బాష్పగుణకాయ, ప్రవర్తత, అగేక జగ్మణము, గిబర్జణార్, సమ్మస్త, బాప్తయార్థం చ,
లేమస్తహస్తభారతే, ఆదిపర్వణి, యథార్థి, తృతీయాంధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపాఠాయః,
ఆచార్యముఖేన, కరిష్మామవే ॥

॥ విష్ణు భ్విష్ట్మ్ ॥

త్వ్యం తషిష్ట్వరప్త్రారం షక్తిః పాతుతుకల్పత్తమ్ ।
తరికరిత్తుజిం తందే శుకతెతం తపోనధిమ్ ॥

త్వ్యాయ విష్ణుర్జాయ త్వ్యంర్జాయ విష్ణుతే ।
నైఎ తై తుంగ్జునధయే, తేస్తుపాయ నైఎనముః ॥

॥ అంతిమస్తాంగారణే ఆదిపర్వతి తృతీయాంధ్యాయః ॥

తం చోపాధ్యాయః ప్రేషయామాస వత్సోపమన్యో గా రక్షస్యేతి ॥ || 03 - 34 ||

స ఉపాధ్యాయవచనాదరక్షద్దాః స చాహని గా రక్షిత్వా దివసక్షయే
గురుగృహమాగమ్యపాధ్యాయస్యాగ్రతః స్థిత్వా నమశ్చక్రే ॥ || 03 - 35 ||

తమువాచ చైనం వత్సోపమన్యో కేన వృత్తిం కల్పయసి పీవానసి దృఢమితి ॥ || 03 - 36 ||

స ఉపాధ్యాయం ప్రత్యవాచ భో బైష్ణేణ వృత్తిం కల్పయామీతి ॥ || 03 - 37 ||

తముపాధ్యాయః ప్రత్యవాచ మయ్యనివేద్య బైష్ణ్యం నోపయోక్తవ్యమితి ॥
స తథేత్యక్త్వ బైష్ణ్యం చరితోపాధ్యాయాయ న్యవేదయత్ ॥ || 03 - 38 ||

స తస్మాదుపాధ్యాయః సర్వమేవ బైష్ణ్యమగృహ్ణత్ ॥ స తథేత్యక్త్వ పునరరక్ష ద్దాః ॥
అహని రక్షిత్వా నిశాముఖే గురుకులమాగమ్య గురోరగ్రతః స్థిత్వా నమశ్చక్రే ॥ || 03 - 39 ||

తముపాధ్యాయప్తథాపి పీవానమేవ దృష్టోవాచ వత్సోపమన్యో
సర్వమశేషత్తే బైష్ణ్యం గృహ్ణమి కేనేదానీం వృత్తిం కల్పయసీతి ॥ || 03 - 40 ||

స ఏవముక్త ఉపాధ్యాయం ప్రత్యవాచ భగవతే నివేద్య
పూర్వమపరం చరామి తేన వృత్తిం కల్పయామీతి ॥ || 03 - 41 ||

తముపాధ్యాయః ప్రత్యవాచ నైషా న్యాయా గురువృత్తిరన్యేషామపి
బైష్ణ్యోపజివినాం వృత్యుపరోధం కరోషి ఇత్యేవం వర్తమానో లుబ్దోఽసీతి ॥ || 03 - 42 ||

స తథేత్యక్త్వ గా అరక్షత్ ॥
రక్షిత్వా చ పునరుపాధ్యాయగృహమాగమ్యపాధ్యాయస్యాగ్రతః స్థితా నమశ్చక్రే ॥|| 03 - 43 ||

తముపాధ్యాయప్తథాపి పీవానమేవ దృష్టో పునరువాచ వత్సోపమన్యో అహం తే
సర్వం బైష్ణ్యంగృహ్ణమి న చాన్యచ్ఛరసి పీవానసి భృశం కేన వృత్తిం కల్పయసీతి ॥|| 03 - 44 ||

స ఏవముక్తస్తముపాధ్యాయం ప్రత్యవాచ భో
ఏతాసాం గవాం పయసా వృత్తిం కల్పయామీతి॥
తమువాచోపాధ్యాయో నైతన్యాయ్యం పయ
ఉపయోక్తుం మయా నాభ్యమజ్ఞతమితి ॥ || 03 - 45 ||

స తథేతి ప్రతిజ్ఞాయ గా రక్షిత్వా పునరుపాధ్యాయగృహమేత్య
గురోరగ్రతః షిల్వా నమశ్చక్రే ॥

॥ 03 - 46 ॥

తముపాధ్యాయః పీవానమేవ దృష్ట్యోవాచ వత్సోపమనో బైక్షం నాశ్నాసి న
చాన్యచ్ఛరసి పయో న పిబసి పీవానసి భృశం కేనేదానీం వృత్తం కల్పయసీతి ॥ ॥ 03 - 47 ॥

స ఏవముక్త ఉపాధ్యాయం ప్రత్యువాచ భోః ఫేనం పిబామి యమిమే
వత్సా మాత్రాణాం ష్టనాత్ పిబన్త ఉధీరస్తి ॥

॥ 03 - 48 ॥

తముపాధ్యాయః ప్రత్యువాచ-ఏతే త్వదనుకమ్పయా గుణవనో వత్సా:
ప్రభూతతరం ఫేనముద్దిరస్తి ॥
తదేషామపి వత్సానాం వృత్త్యపరోధం కరోష్యవం వర్తమానః ॥
ఫేనమపి భవాన్న పాతుమర్హతీతి ॥ స తథేతి ప్రతిప్రత్య పునరురక్షద్గాః ॥

॥ 03 - 49 ॥

తథా ప్రతిషిద్ధో బైక్షం నాశ్నాతి న చాన్యచ్ఛరతి పయో న పిబతి ఫేనం నోషయుజ్ఞక్తి ॥
స కదాచిదరణ్యే క్షుధార్తోర్చ్ఛపత్రాణాభక్షయత్ ॥

॥ 03 - 50 ॥

“ప్రిపోతిత్” - తులోఖారతంలోని క్షిష్టతైన జ్ఞాకాలము విష్టేత్తణ

షడిమాన్ పురుషో జహ్యోద భిన్నాం నావమివార్లవే ।
అప్రవక్తారమాచార్యమ్ అనధీయానమృత్వేజమ్ ॥

అరక్షితారం రాజానం భార్యాం చాప్రియవాదినీమ్ ।
గ్రామకామం చ గోపాలం వనకామం చ నాపితమ్ ॥

షడేవ తు గుణాః పుంసా న హతవ్యాః కదాచన ।
సత్యం దానమనాలస్యమ్ అనసూయా క్షమా ధృతిః ॥

అర్ధగమో నిత్యమరోగితా చ ప్రియా చ భార్య ప్రియవాదిని చ ।
వశ్యశ్చ పుత్రోర్ధకరి చ విద్య షడ్ జీవలోకస్య సుఖాని రాజన్ ॥

షజిమే షట్ సు జీవంతి సప్తమో నోపలభ్యతే ।
చౌరాఃప్రమత్తే జీవంతి వ్యాధితేషు చికిత్సకాః ॥

ప్రమదాః కామయానేషు యజమానేషు యాజకాః ।
రాజు వివదమానేషు నిత్యం ముర్ఖేషు పండితాః ॥

షడ్మివాని వినశ్యంతి ముహూర్తమనవేక్షణాత్ ।
గావః సేవా కృషిర్భార్య విద్య వృషలసంగతిః ॥

శాంతికీర్తనక్తి

“అథ త్వమో ప్రార్థనా ॥
యదక్షరపదభ్యష్టం మాత్రాశీసరం చ యద్భువేత్తి,
తత్స్రూర్యం త్వమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోప్సుతే” ॥

“అథ లీక్షక్తేషు ప్రార్థనా ॥
సర్వేభవస్తు సుఖసః సర్వేసంతు నిరామయః ।
సర్వేభగ్రాణి పత్సంతు మాకశీతి దుఃఖభాగ్యవేత్తి ॥

“అథ భగవత్స్తుమర్పజమీ ॥
కాయేన వావా మనసేర్బియైర్భూ బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్ఫుభాజమీ ।
కరిషమి యద్యత్సుకలం పరప్రై నారాయణయేతి సమర్పయమి ॥

“అథ మంగళమీ ॥
శ్రీయః కాస్త్రాయ కత్సుషాధయే నిధయేర్భినమీ ।
శ్రీవేష్టాంగివాసాయ శ్రీగివాసాయ మంగళమీ ॥

